

POSTANOWIENIE

12 stycznia 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Agnieszka Jurkowska-Chocyk

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym 12 stycznia 2024 r. w Warszawie wniosku A. M.

o zbadanie spełnienia przez SSN X. Y. wymogów niezawisłości i bezstronności w sprawie II CSKP 1414/22 z powództwa A. M. przeciwko Gminie Miasta Szczecin o zapłatę

odrzuca wniosek.

UZASADNIENIE

We wniosku z 6 grudnia 2023 roku pełnomocnik powódki wniósł o zbadanie spełnienia przez sędziego X. Y. wymogów niezawisłości i bezstronności w trybie art. 29 § 5 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 roku o Sądzie Najwyższym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Ustawą z 9 czerwca 2022 r. o zmianie ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2022 r. poz. 1259, dalej jako u.SN), z dniem 15 lipca 2022 r. dodano przepisy art. 29 § 4-25, regulujące instytucję tzw. testu niezawisłości i bezstronności. Zgodnie z tym przepisem we wniosku o zbadanie spełnienia przez sędziego wymogów niezawisłości i bezstronności konieczne jest kumulatywne przytoczenie i wykazanie dwóch rodzajów okoliczności świadczących o braku niezawisłości i bezstronności sędziego: po pierwsze okoliczności towarzyszących jego powołaniu i po drugie jego postępowania po powołaniu.

W dotychczasowym orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntował się pogląd, że skoro w założeniu ustawodawcy wniosek, o którym mowa w art. 29 § 5 u.SN ma zmierzać do stwierdzenia niespełnienia przez sędziego Sądu Najwyższego wymogów (naruszenia standardu) niezawisłości i bezstronności w konkretnej sprawie, nie będzie wystarczające przytoczenie okoliczności towarzyszących powołaniu danego sędziego Sądu Najwyższego (w tym ewentualnych wadliwości procedury nominacyjnej) i jego postępowania po powołaniu, które mogą wywoływać uzasadnione wątpliwości co do spełnienia przezeń wymagań niezawisłości i bezstronności, ale konieczne jest także wskazanie okoliczności świadczących o tym, że deficyt ten może oddziaływać na wynik konkretnej sprawy, z uwzględnieniem okoliczności dotyczących uprawnionego oraz charakteru sprawy (tak m.in. postanowienia SN: z 15 listopada 2022 r., III CB 5/22; 31 lipca 2023 r., I NB 5/23; 6 września 2023 r., III CB 31/23).

Dodatkowo należy też podkreślić, że okolicznościami towarzyszącymi powołaniu sędziego w rozumieniu art. 29 § 5 u.SN nie są okoliczności o charakterze generalnym, odwołujące się do systemowych rozwiązań procesu powoływania sędziów (a zatem w istocie okoliczności dotyczące sposobu ich powołania), lecz indywidualne okoliczności powołania, dotyczące konkretnego sędziego objętego wnioskiem o przeprowadzenie tzw. testu niezawisłości i bezstronności. Tym samym podważenie niezawisłości lub bezstronności sędziego nie może opierać się jedynie na stwierdzeniu, że sędzia został powołany na wniosek KRS ukształtowanej przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw. Konieczne jest powołanie jeszcze innych okoliczności (por. postanowienia SN: z 23 lutego 2023 r., I ZB 44/22; z 13 października 2023 r., III CB 44/23).

Chybione jest założenie, że regulacja prawna dotycząca testu niezawisłości sędziego, unormowana w art. 29 § 5 u.SN pozwala na odsunięcie od rozpoznania sprawy sędziów powołanych w ostatnim czasie na wniosek obecnej Krajowej Rady Sądownictwa. Okoliczności towarzyszące powołaniu sędziego Sądu Najwyższego nie mogą bowiem stanowić wyłącznej podstawy do podważenia orzeczenia wydanego z udziałem tego sędziego lub kwestionowania jego niezawisłości i bezstronności, co wprost wynika z § 3 art. 29 u.SN.

Sąd Najwyższy stwierdza, że złożony przez stronę powodową wniosek nie przedstawia argumentacji pozwalającej uznać, że okoliczności towarzyszące powołaniu sędziego X. Y. i jego postępowanie po powołaniu mają znaczenie w okolicznościach sprawy II CSKP 1414/22 i w ten sposób może to doprowadzić do naruszenia standardu niezawisłości lub bezstronności, mającego wpływ na wynik tej sprawy z uwzględnieniem okoliczności dotyczących uprawnionego oraz charakteru sprawy.

W tym stanie rzeczy należy przyjąć, że wniosek powódki nie spełnia wymogów formalnych wskazanych w art. 29 § 5 w związku z § 9 u.SN, a zgodnie z art. 29 § 10 u.SN wniosek niespełniający wymagań, o których mowa w § 9, podlega odrzuceniu bez wezwania do usunięcia braków formalnych.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

[ał]

[wr]